

Justitsministeriet

Sendt til: strafferetskontoret@jm.dk med kopi til anza@jm.dk.

Dato 2. februar 2024

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2024-003802

Høringsvar over lov om gennemførelse af aftale om initiativer vedrørende omgørelsesfristen i straffesager

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for strafferet og straffeprocesser.

Overordnede bemærkninger

Lovforslaget indeholder to hovedelementer, for det første et forslag om at forlænge omgørelsesfristen for afgørelser om påtaleopgivelse og tiltalefrafald fra 2 til 4 måneder og for det andet udvide ordningen om forenklet proces for behandling af visse erstatningskrav for forurettede.

Begge forslag ser ud til at være forsøg på at rette op på konsekvenser af fejl begået i sagsbehandlingen. Danske Advokater ser det dog som en glidebane at forlænge sagsbehandlingstiden til ugunst for både tiltalte og forurettede i stedet for at sikre, at de gældende frister overholdes.

Omgørelsesfristen

Det er væsentligt at sikre, at forfølgning af straffesager sker så effektivt og hurtigt som muligt både af hensyn til tiltalte og forurettede.

Danske Advokater oplever generelt en ganske stor grundighed i politiets efterforskning, hvilket er rigtig positivt. Det betyder, at i de sager, hvor der sker påtaleopgivelse eller tiltalefrafald, sker dette som udgangspunkt på baggrund af en særdeles velovervejede beslutning fra politiets side.

Forurettede har mulighed for at klage over en afgørelse om påtaleopgivelse eller tiltalefrafald indenfor 4 uger. Strafforfølgning kan herefter alt andet lige kun ske - efter der er sket påtaleopgivelse eller tiltalefrafald - mod den, der har været sigtet, hvis personen får besked herom inden 2 måneder fra afgørelsen om påtaleopgivelse eller påtalefrafald.

Fristen på de i dag 2 måneder er fastsat bl.a. fordi, det er meget belastende for en sigtet at have en tiltale hængende over hovedet. En sigtelse kan bringe en sigtets

almindelige fremfærd i livet til et fuldt stop i form af pause fra uddannelse, jobafklaring m.v.

Det er derfor afgørende for en tidligere sigtet, som har fået påtalefrafald eller tiltalefrafald, at personen kan regne med afgørelsen. I dag skal personen vente to måneder, for at vide at afgørelsen er endelig, og det vil belaste personen væsentligt, hvis man vælger at forlænge perioden med yderligere to måneder.

Tilsvarende taler det også for forurettedes retsfølelse, at klagen bliver hurtigt afgjort og evt. genoptagelser ikke trækkes i langdrag.

Danske Advokater anbefaler derfor, at omgørelsesfristen fastholdes på de to måneder.

Danske Advokater foreslår alternativt, at to måneders fristen ændres, så den løber fra modtagelsen af forurettedes klage i stedet for fra datoen for afgørelsen. Det vil sikre politiet to måneder og dermed rimelig tid til at behandle klagen.

Endelig bemærker Danske Advokater, at en forlængelse af omgørelsesfristen vil få afledte konsekvenser. Det vil fx få betydning i sager, hvor anklagemyndigheden efterfølgende vil afhøre personen i retten som vidne. Her vil en forlængelse af omgørelsesfristen fra to til fire måneder tilsvarende rykke muligheden for afhøringen således, at der tilsvarende skal gå to måneder længere, før afhøringen kan ske.

Udvidelse af ordningen om forenklet proces for behandling af visse erstatningskrav

Danske Advokater finder det sympatisk, at forurettede, der har været udsat for fejl fra politiets side, skal have adgang til erstatning. Nå det er sagt, så giver forslaget ikke forurettede bedre ret til erstatning end efter de gældende regler. Hvilket også eksplicit fremgår af bemærkningerne i lovforslaget.

Forslaget er således alene en åbning for at forurettede kan klage på en anden måde og få behandlet sagen efter en forenklet proces.

Man kan så undre sig over, at forurettede i voldssager, røverisager, trusselssager, grove hærværkssager m.v. ikke skal have en tilsvarende adgang til få behandlet deres sager, som det er foreslået for forurettede, der klager over behandlingen af en klage over håndtering af en påtaleopgivelse.

Bestemmelsen er foreslået indsat i Retsplejelovens kapitel 93 a, som handler om erstatning i anledning af strafferetlig forfølgning. Lovteknisk er det således noget rod at sætte en bestemmelse om erstatning til forurettede ind i dette kapitel.

Danske Advokater opfordrer til, at lovgiver genbesøger forslaget om forenklet behandling af visse erstatningskrav, da den foreslåede bestemmelse for det første ikke giver forurettede bedre retsstilling, og for det andet er lovteknisk rodet.

Afsluttende bemærkninger:

Danske Advokater står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Specialkonsulent
cho@danskeadvokater.dk